

Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heemskerk houdende regels omtrent coronasteun voor cultuur- en sociaalculturele organisaties

Deze beleidsregels omvatten het afwegingskader voor het door de gemeente Heemskerk inzetten van de steunmiddelen van het Rijk ten behoeve van de gevolgen van de coronacrisis (compensatiepakket coronacrisis medeoverheden).

College van burgemeester en wethouders van Heemskerk stellen de volgende beleidsregels vast:

1. Reikwijdte

Deze beleidsregels zijn van toepassing op de volgende categorieën van het compensatiepakket van het Rijk, zoals door het Rijk nader benoemd in de Junibrief 2020, Septembercirculaire 2020 en Decembercirculaire 2020:

- 'Lokale culturele voorzieningen'
- 'Buurt- & dorpshuizen'
- 'Vrijwilligersorganisaties jeugd',

en dienen ter verdeling van de door het Rijk daartoe aan de gemeente beschikbaar gestelde steunmiddelen voor organisaties die vallen binnen een van deze categorieën.

2. Grondslag

- a. Deze beleidsregels zijn niet gebaseerd op een geschreven wettelijke grondslag.
- b. De coronacrisis is een uitzonderlijke omstandigheid die de Rijksoverheid ertoe heeft bewogen steunmiddelen beschikbaar te stellen aan decentrale overheden, waaronder compensatie voor specifieke categorieën organisaties als bedoeld onder 1., waarbij de gemeenten zijn aangewezen om de steunmiddelen daadwerkelijk aan die organisaties toe te kennen.
- c. Het verstrekken van de steunmiddelen is een vorm van *onverplicht tegemoetkomen*.

3. Doel en voorwaarden

- a. De steunmiddelen worden verstrekt met als doel steun te bieden aan de in de gemeente Heemskerk actieve (sociaal)culturele organisaties in verband met de door hen in het jaar 2020 geleden financiële schade (extra kosten en/of gederfde inkomsten), die aanwijsbaar het gevolg zijn van de corona-maatregelen.
- b. De organisaties die binnen de onder 1. genoemde en onder 4. nader gedefinieerde categorieën vallen dienen:
 - een vereniging of stichting te zijn en als zodanig ingeschreven te staan bij de Kamer van Koophandel,
 - hun activiteiten volledig dan wel in hoofdzaak te organiseren in de gemeente Heemskerk, en
 - een bestaande subsidierelatie te hebben met gemeente Heemskerk, dan wel een Heemskerkse amateurkunstorganisatie te zijn zonder subsidierelatie met de gemeente.

4. Verdeelsleutel

De beschikbaar zijnde steunmiddelen worden verdeeld onder de organisaties die aan de in deze beleidsregels opgenomen voorwaarden voldoen, op de volgende wijze:

- a. Categorie 'Lokale culturele voorzieningen':
 - de cultuurorganisaties worden onderverdeeld in twee subcategorieën: grote en kleine cultuurorganisaties. Een organisatie wordt toegewezen aan één van de twee subcategorieën op basis van de volgende drie criteria, die niet alle tegelijk van toepassing hoeven te zijn, en waarbij één of twee van de criteria de bepalende factor kunnen zijn:
 - omvang van de organisatie;
 - omvang van de jaarlijkse subsidie;
 - aantal activiteiten van de organisatie en het publieksbereik.
 - de hoogte van de tegemoetkoming aan de grote cultuurorganisaties wordt bepaald aan de hand van de door de organisatie verstrekte opgave van de in het jaar 2020 geleden financiële coronaschade;

- de tegemoetkoming aan de kleine cultuurorganisaties is een vast bedrag, zijnde € 2.500 per organisatie.
- b. Categorie 'Buurt- en dorpshuizen', in Heemskerk nader aangeduid als 'buurthuizen/wijkcentra':
 - als vast bedrag, zijnde € 11.000 per buurthuis/wijkcentrum;
 - de betreffende stichting ontvangt dit bedrag per in beheer zijnde buurthuis/wijkcentrum.
- c. Categorie 'Vrijwilligersorganisaties jeugd', in Heemskerk nader aangeduid als 'vrijwilligersorganisaties voor categoriaal jeugd- en ouderenwerk':
 - als vast bedrag, zijnde € 4.000 per organisatie.

5. Afwijkingsmogelijkheid (hardheidsclausule)

In uitzonderlijke omstandigheden kan het college afwijken van de in dit afwegingskader gestelde beleidsregels en/of het per categorie maximaal beschikbaar gestelde budget.

Deze beleidsregels treden in werking op de dag van publicatie.

Aldus vastgesteld in de B&W vergadering van 2 maart 2021

burgemeester en wethouders van Heemskerk,

de secretaris,

de burgemeester,

Toelichting

Inleiding

In een tijd waarin de samenleving door de coronacrisis veelal naar binnen is gericht, hebben onze inwoners de fantasie en verbeeldingskracht nodig om hun horizon te verleggen. Wij zien gelukkig dat de Heemskerkse cultuur- en sociaalculturele sector veerkrachtig is. Diverse organisaties hebben alles omgegooid en aangepast op de 1,5 meter samenleving en blijven actief om Heemskerk zo veel als mogelijk activiteiten en inspiratie te (blijven) bieden. Deze sectoren verkeren landelijk, en ook in Heemskerk, in zwaar weer en de vooruitzichten voor 2021 zijn onzeker. In Heemskerk zijn deze sectoren klein en compact en bedienen de hele Heemskerkse gemeenschap: wij kunnen ons niet veroorloven dat er gaten vallen. Diverse culturele en sociaal-culturele organisaties in Heemskerk hebben zich in de afgelopen periode tot onze gemeente gewend met de vraag om financiële hulp.

Rijksmiddelen

Via de Junibrief 2020, de Septembercirculaire 2020 en de Decemberecirculaire 2020 heeft het Rijk aan gemeenten steunmiddelen beschikbaar gesteld om de coronacrisis door te komen. Doel van deze Rijksmiddelen is het in stand houden van de sociale en culturele infrastructuur in onze gemeente. Een deel van de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen is bedoeld voor de door het Rijk benoemde categorieën 'lokale culturele voorzieningen', 'buurt- en dorpshuizen' en 'vrijwilligersorganisaties jeugd'. De twee laatstgenoemde behoren in de gemeente Heemskerk tot de categorie 'sociaalcultureel werk'. Gemeenten hebben hiervoor veel beleidsruimte voor lokaal maatwerk en hoeven hierover geen verantwoording af te leggen aan het Rijk.

Heemskerkse steunmaatregel voor 2020

In deze Heemskerkse Beleidsregels Coronasteun 2020 wordt nader geregeld op welke wijze de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen in Heemskerk worden ingezet voor de in het afgelopen jaar geleden financiële schade als gevolg van de coronacrisis. Deze steunmaatregel voorziet in het voortbestaan van de culturele en sociaalculturele organisaties in onze gemeente door middel van een eenmalige financiële tegemoetkoming in de extra kosten en gederfde inkomsten *in het jaar 2020* als gevolg van de coronacrisis.

Diverse organisaties hebben inmiddels te kennen gegeven dat ook in het jaar 2021 financiële schade wordt geleden als gevolg van de nog steeds voortdurende coronamaatregelen. Daarom zal later dit jaar, als ook meer zicht is op die coronaschade, maar ook op de (extra) Rijksmiddelen voor het jaar 2021, een (vervolg)steunmaatregel voor de coronaschade in het jaar 2021 worden opgesteld.

Juridisch kader: 'onverplicht tegemoetkomen'

Kern van deze steunmaatregel is dat de beoogde organisaties een 'onverplichte tegemoetkoming' ontvangen. Voor het onverplicht tegemoetkomen als juridisch instrument bestaan in beginsel geen wettelijke bepalingen, zoals bijvoorbeeld wel voor het verstrekken van subsidies (Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening). Subsidies zijn altijd gekoppeld aan bepaalde activiteiten en/of resultaatafspraken. Bij een 'onverplichte tegemoetkoming' (het woord zegt het al) is dat niet het geval, en is daarom bij uitstek het geschikte instrument voor het verstrekken van bijdragen in de door organisaties geleden corona-schade. Omdat er geen wettelijke grondslag bestaat heeft het college een grote mate van vrijheid om dit beleid inhoud te geven.

Op grond van deze steunmaatregel:

- kunnen op zeer korte termijn de door het Rijk voor 2020 toegekende steunmiddelen worden verstrekt;
- uitvoeringstechnisch hoeven organisaties geen aanvraag te doen, geen bewijslast te overleggen en geen formele verantwoording af te leggen. Dit bespaart de organisaties veel werk, tijd en energie, die daardoor ingezet kan worden om de crisis het hoofd te bieden en vooruit te kijken.

Op deze manier zorgen we ervoor dat de middelen snel en zonder administratieve rompslomp bij de betrokken organisaties terecht komen. En we leggen veel verantwoordelijkheid bij de organisaties zelf neer. De gemeente vertrouwt, juist in deze tijd, op de kracht van de samenleving en deze organisaties.

Besteding steun door organisaties

Door het onverplichte karakter kunnen organisaties het naar eigen inzicht inzetten, bijvoorbeeld ter compensatie van noodzakelijke extra uitgaven en gederfde inkomsten dan wel noodzakelijke vernieuwing van werkwijzen. We zullen de organisaties vragen ons kort te rapporteren hoe zij de steunmiddelen willen besteden c.q. hebben besteed. Maar het betreft dus geen bestedings- of verantwoordingsplicht. Met het verstrekken van de steunmiddelen loopt de gemeente geen risico dat de middelen niet worden gebruikt voor het (maatschappelijke) doel waarvoor zij zijn bedoeld. De middelen worden verstrekt aan stichtingen en verenigingen die in hun statuten hun maatschappelijke doeleinden hebben omschreven en die geen winstoogmerk hebben. Daarnaast gaat het om organisaties die een vaste (jaarlijkse) subsidierelatie hebben met onze gemeente, dan wel om relevante amateurkunstorganisaties zonder subsidie. Juist omdat zij de kern vormen van de sociale en culturele infrastructuur van onze gemeente.

Eigen ideeën en initiatieven; vervolgaanpak in 2021

Organisaties zijn in de praktijk ook volop bezig met het zoeken en toepassen van creatieve nieuwe vormen van dienstverlening. Een duidelijk voorbeeld hiervan is te vinden in het advies dat de grotere culturele organisaties in de IJmond gezamenlijk hebben toegestuurd aan de colleges en gemeenteraden van de IJmond. Zij pleiten voor het breed inzetten van steun- en herstelmaatregelen voor de gehele branche. Met de toekenning van de tegemoetkoming 2020 op basis van deze steunmaatregel wordt hiertoe een eerste aanzet gegeven.

Er zijn door het Rijk nieuwe steunmiddelen voor 2021 aangekondigd. Later dit jaar volgt een nader uitgewerkt plan van aanpak om, mede met behulp van de nog niet bestede en wellicht nog te ontvangen Rijksmiddelen, niet alleen tegemoet te komen in de coronaschade van organisaties in 2021, maar ook financiële ondersteuning te bieden aan nieuwe initiatieven voor herstel en innovatie in de cultuursector. Bij dit laatste zal ook aansluiting worden gezocht bij de beleidsdoelen zoals opgenomen in de Cultuurvisie 2021-2024 en de nieuwe subsidieregeling Cultuur die op dit moment in voorbereiding is.

Nadere uitwerking Heemskerkse Beleidsregels Coronasteun 2020

Hieronder volgt de nadere toelichting op het afwegingskader zoals opgenomen in deze Beleidsregels.

Ad 1: Reikwijdte

De steunmaatregel is van toepassing op de categorieën zoals eerdergenoemd in het kader van de Rijksbijdrage. In Heemskerk betreffen dit de cultuurorganisaties en de organisaties die door gemeente gerekend worden tot de categorie sociaalcultureel werk, zoals de wijkcentra/buurthuizen en de vrijwilligersorganisaties voor categoriaal jeugdwerk (scouting). Aanvullend wordt bij deze laatste categorie ook de vrijwilligersorganisatie voor categoriaal ouderenwerk (i.c. stichting Handen Ineen) gerekend.

Ad 2: Grondslag/berekening bijdrage

Voorgesteld wordt om vanuit de toegekende Rijksmiddelen voor in totaal een bedrag van € 175.545 uit te keren. De Heemskerkse organisaties in genoemde categorieën zijn in de afgelopen periode geconsulteerd waarbij kritisch is doorgevraagd op de financiële coronagevolgen. Daardoor zijn ook enkele organisaties buiten de boot gevallen, omdat bleek dat zij uiteindelijk nauwelijks of geen financiële coronaschade hadden geleden in 2020.

Voor de grote cultuurorganisaties wordt de hoogte van de tegemoetkoming bepaald aan de hand van de reeds door deze organisaties verstrekte opgave. Uit het oogpunt van eenvoud en gelijkheid is voor

de overige (vaak kleinere vrijwilligers)organisaties gekozen voor vaste bedragen per (sub)categorie. Dit om de administratieve lastendruk zoveel mogelijk te beperken. Deze vaste tegemoetkoming is dus geen maatwerk in die zin, dat de feitelijk geleden financiële schade van partijen groter of kleiner kan zijn dan de tegemoetkoming. Voor dit moment is dit echter de meest passende manier om organisaties op korte termijn, en zonder administratieve belasting, te compenseren voor de consequenties van de coronacrisis. En 'lucht' te geven om hun taken en activiteiten te blijven uitvoeren. Uiteraard is bij het bepalen van de hoogte van die vaste bedragen wel gekeken of deze reëel zijn ten opzichte van de schattingen en indicaties van de in 2020 geleden schade. Deze aanpak sluit nauw aan op die van onze buurgemeente Beverwijk, die al op 2 februari jl. haar steunregeling heeft vastgesteld (de sociale infrastructuur in beide gemeenten opereert in veel gevallen gemeentegrensoverschrijdend, vandaar de afstemming). Veel organisaties hebben nog steeds te maken met de lockdown. Organisaties zijn zich nog steeds en doorlopend aan het aanpassen aan weer nieuwe situaties. De exacte gevolgen van de coronacrisis zullen wellicht pas volledig in beeld komen later dit jaar in de jaarrekeningen 2020 en volgend jaar in de jaarrekeningen 2021 van de organisaties.

Ad 3: Doel en voorwaarden om in aanmerking te komen

Alleen organisaties die deel uitmaken van één van de eerdergenoemde categorieën en een structurele subsidierelatie hebben met de gemeente, ontvangen een bijdrage in het kader van deze steunmaatregel. Daarnaast kunnen ook niet-gesubsidieerde amateurkunstorganisaties in aanmerking komen voor een bijdrage, voor zover zij bij onze gemeente hebben aangegeven dat zij in 2020 financiële schade hebben geleden als gevolg van de coronacrisis en de gemeente van oordeel is dat zij relevant zijn in het culturele aanbod voor Heemskerk.

Ad 4a: Verdeelsleutel categorie Cultuurorganisaties

Voor het verdelen van de beschikbare steunmiddelen voor de categorie cultuurorganisaties wordt onderscheid gemaakt tussen grote en kleine organisaties op basis van een drietal criteria:

- omvang organisatie
- omvang van de subsidie
- aantal activiteiten en publieksbereik

Voor de grote cultuurorganisaties wordt uitgegaan van de coronaschade zoals zij die hebben opgegeven bij de gemeenten. Voor de kleine cultuurorganisaties wordt uitgegaan van een vast bedrag van € 2.500 per organisatie. Dit wordt gedaan op basis van vertrouwen: Met alle door de gemeente gesubsidieerde cultuurorganisaties is in de afgelopen periode contact geweest omtrent de eventuele financiële schade vanwege de coronacrisis. Daarnaast heeft een inventarisatie plaatsgevonden vanuit het Cultuurhuis onder de niet-gesubsidieerde muziekgezelschappen. Ook met deze gezelschappen is contact opgenomen. Sommige hebben aangegeven niet of nauwelijks financiële schade te hebben geleden in 2020; zij komen dan ook niet in aanmerking voor deze tegemoetkoming 2020. Voor organisaties die aangaven wel financiële schade te hebben geleden in 2020 is deze tegemoetkoming bedoeld.

De organisaties die voor de tegemoetkoming in aanmerking komen staan vermeld in de tabel op pagina 10. Daarbij is ook aangegeven op basis van welke overweging (criteria) de betreffende organisatie aanmerkt als grote of kleine organisatie en hoe hoog de tegemoetkoming is die zij zullen ontvangen.

Ad 4b: Verdeelsleutel categorie Buurthuizen/Wijkcentra

De buurthuizen/wijkcentra hebben door sluiting te maken gehad met tegenvallers, zoals minder inkomsten uit bijvoorbeeld zaalhuur, toegang-/deelnemersbijdragen en horeca. De organisaties die voor de regeling in aanmerking komen staan vermeld in de tabel op pagina 10. De tegemoetkoming wordt uitgekeerd (verdeelsleutel) als vast bedrag van € 11.000 per buurthuis/wijkcentrum.

Ad 4c: Verdeelsleutel categorie Vrijwilligersorganisaties categoriaal jeugd- en ouderenwerk

De beschikbaar gestelde steunmiddelen worden binnen deze categorie, net als bij de buurthuizen/wijkcentra verdeeld als vast bedrag van € 4.000 per organisatie. De organisaties die voor de regeling in aanmerking komen staan vermeld in de tabel op pagina 10. Het college volgt hiermee het richtinggevende doel dat door het Rijk is genoemd. Wellicht goed om hier te benoemen is dat voor sportverenigingen, die ook belangrijk zijn voor jeugdactiviteiten, landelijk andere compenserende regelingen zijn ingesteld. Daarom zijn deze (ook door het Rijk) niet benoemd als doelgroep voor deze categorie steunmiddelen.

Ad 5: Uitzonderingen/hardheidsclausule

In bijzondere omstandigheden kan alleen door het college zelf van de door hen vastgestelde steunmaatregel en/of vastgestelde budgetten worden afgeweken (hardheidsclausule). Denk hierbij bijvoorbeeld aan een organisatie die tot op heden over het hoofd is gezien, maar die uit oogpunt van redelijkheid en billijkheid toch meegenomen kan worden in deze steunmaatregel.

Beschikbaar bedrag per categorie

Op grond van het bovenstaande zijn voor de genoemde categorieën de volgende beschikbare bedragen voor 2020 vastgesteld:

- lokale cultuurorganisaties:	€ 101.545
- buurthuizen/wijkcentra:	€ 66.000
- vrijwilligersorganisaties categoriaal jeugd- en ouderenwerk: <u>€ 8.000</u>	
	€ 175.545

Tabel : Organisaties die in aanmerking komen voor tegemoetkoming			
Categorie Cultuurorganisaties			
<i>Verdeelsleutel: voor de grote cultuurorganisaties het bedrag conform hun shadeopgave en voor de kleine cultuurorganisaties een vast bedrag van € 2.500 per organisatie.</i>			
organisatie	groot of klein	op grond van de volgende criteria:	bijdrage
Cultuurhuis Heemskerk	Grote organisatie	Professionele organisatie; hoog subsidiebedrag, veel activiteiten en breed publieksbereik	€ 54.645
Bibliotheek IJmond-Noord	Grote organisatie	Professionele organisatie; hoog subsidiebedrag, veel activiteiten en breed publieksbereik	€ 34.400
Heel Heemskerk Tekent	Kleine organisatie	Kleine vrijwilligersorganisatie, met een kleine subsidie voor één evenement; dit criterium is de bepalende factor om de organisaties aan te merken als kleine organisaties	€ 2.500
St. Caecilia	Kleine organisatie	Kleine amateurkunstorganisatie met een kleine subsidie; dit criterium is de bepalende factor om de organisaties aan te merken als kleine organisaties	€ 2.500
Bellissimo	Kleine organisatie		€ 2.500
Sea Side Big band	Kleine organisatie		€ 2.500
Citadel Singers	Kleine organisatie	Kleine amateurkunstorganisatie zonder subsidie; dit criterium is de bepalende factor om de organisaties aan te merken als kleine organisaties	€ 2.500
Categorie Buurthuizen/wijkcentra			
<i>Verdeelsleutel: vast bedrag (€ 11.000) per buurthuis/wijkcentrum</i>			
d'Evelaer (stichting Buurtcentrum d'Evelaer)			€ 11.000
De Stut (stichting Ontmoetingscentrum De Stut)			€ 11.000
De Jansheeren (stichting Cultureel centrum De Jansheeren)			€ 11.000
Wijkcentrum Citadel (stichting Gezondheidscentrum Broekpolder)			€ 11.000
Het Spectrum (stichting MET Heemskerk)			€ 11.000
De Schuilhoek (stichting MET Heemskerk)			€ 11.000
Categorie Vrijwilligersorganisaties categoriaal jeugd- en ouderenwerk			
<i>Verdeelsleutel: vast bedrag (€ 4.000) per organisatie</i>			
Scouting Adelbertus			€ 4.000
Stichting Handen Ineen			€ 4.000